

TARYBOS SPRENDIMAS

2008 m. vasario 18 d.

dėl principų, prioritetų ir sąlygų, įvardytų Stojimo partnerystėje su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija, panaikinantį Sprendimą 2006/57/EB

(2008/212/EB)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 533/2004 dėl Europos partnerystės steigimo stabilizavimo ir asociacijos proceso metu ⁽¹⁾, su pakeitimais, ypač į jo 2 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2003 m. birželio 19–20 d. Salonikuose posėdžiavusi Europos Vadovų Taryba patvirtino partnerystės kaip priemonę įgyvendinti Vakarų Balkanų šalių Europos perspektyvą.

(2) Reglamente (EB) Nr. 533/2004 numatyta, kad Taryba nusprendžia dėl partnerystės bei visuose paskesniuose pakeitimuose nustatytinų principų, prioritetų ir sąlygų. Jame taip pat numatyta, kad tolesnė Europos partnerystės priežiūra užtikrinama pagal stabilizavimo ir asociacijos procesą sukurtą mechanizmų sistema, visų pirma metinėmis pažangos ataskaitomis.

(3) 2005 m. gruodžio 17 d. sprendimu Europos Vadovų Taryba Buvusiajai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai suteikė šalies kandidatės statusą. Todėl buvo pateiktas pasiūlymas iš dalies pakeisti Reglamentą Nr. 533/2004 siekiant partnerystės su šia šalimi pavadinimą „Europos partnerystė“ pakeisti į „Stojimo partnerystė“.

(4) Remdamasi 2005 m. lapkričio mėn. Komisijos pasiūlymu, 2006 m. sausio 30 d. Taryba patvirtino antrąją Stojimo partnerystę su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija ⁽²⁾.

(5) Komisijos dokumente „Plėtros strategija ir pagrindiniai 2006–2007 m. uždaviniai“ nurodyta, jog partnerystės bus atnaujintos 2007 m. pabaigoje.

(6) 2006 m. liepos 17 d. Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 1085/2006 ⁽³⁾, nustatantį Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA), kuriuo atnaujinamas finansinės paramos narystės siekiančioms šalims pagrindas.

(7) Todėl tikslinga priimti Stojimo partnerystę, kuria atnaujinama esama partnerystė, siekiant nustatyti atnaujintus tolesnio darbo prioritetus, remiantis Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos pasirengimo tolesnei integracijai į Europos Sąjungą 2007 m. pažangos ataskaitos išvadomis.

(8) Kad pasirengtų tolesnei integracijai į Europos Sąjungą, Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos kompetingos institucijos turėtų parengti planą, kuriame būtų nurodytos specifinės šioje Stojimo partnerystėje nustatytų prioritetų įgyvendinimo priemonės ir tvarkaraštis.

(9) Todėl Sprendimas 2006/57/EB turėtų būti panaikintas,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Stojimo partnerystės su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija principai, prioritetai ir sąlygos pateikiami priede.

⁽²⁾ 2006 m. sausio 30 d. Tarybos sprendimas 2006/57/EB dėl principų, prioritetų ir sąlygų, įvardytų Europos partnerystėje su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija, panaikinantį Sprendimą 2004/518/EB (OL L 35, 2006 2 7, p. 57).

⁽³⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 82.

⁽¹⁾ OL L 86, 2004 3 24, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 269/2006 (OL L 47, 2006 2 17, p. 7).

2 straipsnis

Stojimo partnerystės įgyvendinimas nagrinėjamas taikant mechanizmus, nustatytus pagal stabilizavimo ir asociacijos procesą, ypač pagal Komisijos teikiamas metines pažangos ataskaitas.

3 straipsnis

Sprendimas 2006/57/EB panaikinamas.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja trečią dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2008 m. vasario 18 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

D. RUPEL

PRIEDAS

BUVUSIOJI JUGOSLAVIJOS RESPUBLIKA MAKEDONIJA. 2007 M. STOJIMO PARTNERYSTĖ**1. ĮVADAS**

Europos Vadovų Taryba patvirtino Europos partnerystes kaip priemonę Vakarų Balkanų šalių europinei perspektyvai įgyvendinti. Siūloma Stojimo partnerystę 2006 m. sausio mėn. Europos partnerystę atnaujinama remiantis 2007 m. Komisijos pažangos ataskaitos dėl Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos išvadomis. Joje nustatomi nauji ir tebesantys veiklos prioritetai. Nauji prioritetai yra pritaikyti prie konkrečių šalies poreikių bei pasirengimo etapo ir prireikus bus atnaujinti. Tikimasi, kad Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija parengs planą, kuriame bus pateiktas tvarkaraštis ir nurodytos konkrečios stojimo partnerystės prioritetų įgyvendinimui skirtos priemonės. Partnerystę taip pat numatomos šaliai teikiamos finansinės paramos gairės.

2. PRINCIPAI

Stabilizacijos ir asociacijos procesas tebėra Vakarų Balkanų šalių europinės krypties pagrindas iki pat būsimo šių šalių įstojimo. Buvusiajai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai nustatyti prioritetai yra susiję su jos gebėjimu laikytis 1993 m. Kopenhagoje Europos Vadovų Tarybos apibrėžtų kriterijų bei stabilizacijos ir asociacijos procese nustatytų sąlygų, visų pirma tų, kurias Taryba nustatė 1997 m. balandžio 29 d. ir 1999 m. birželio 21–22 d. išvadose, 2000 m. lapkričio 24 d. Zagrebo aukščiausio lygio susitikimo galutinėje deklaracijoje ir Salonikų darbotvarkėje.

3. PRIORITETAI

Šioje Stojimo partnerystėje išvardyti prioritetai buvo atrinkti manant, kad per kelis ateinančius metus Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija galėtų juos įgyvendinti arba padaryti didelę pažangą jų siekdama. Skiriami trumpalaikiai prioritetai, kuriuos tikimasi įgyvendinti per ateinančius vienerius arba dvejus metus, ir vidutinės trukmės prioritetai, kuriuos tikimasi įgyvendinti per artimiausius trejus arba ketverius metus. Prioritetai susiję tiek su teisės aktais, tiek su jų įgyvendinimu.

Atsižvelgiant į poreikį nustatyti prioritetus, be abejonės Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija turi atlikti ir kitas užduotis, kurios gali tapti būsimos partnerystės prioritetais, taip pat atsižvelgiant į pažangą, kurią Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija padarys ateityje.

Pagrindiniai trumpalaikiai prioritetai buvo nustatyti ir pateikti atskirai sąrašo pradžioje. Šių pagrindinių prioritetų išdėstymo tvarka neatspindi jų svarbos.

3.1. TRUMPALAIKIAI PRIORITETAI**Pagrindiniai prioritetai**

- Užtikrinti tinkamą visų Stabilizacijos ir asociacijos susitarimu prisiimtų įsipareigojimų įgyvendinimą.
- Skatinti konstruktyvų ir įtrauktimi grindžiamą dialogą demokratinėse institucijose, visų pirma srityse, kuriose būtinas visų politinių partijų sutarimas.
- Užtikrinti veiksmingą Policijos įstatymo įgyvendinimą.
- Užtikrinti tvarų teismų reformų įgyvendinimą ir stiprinti teismų sistemos nepriklausomumą bei bendrą jos pajėgumą. Įgyvendinti prokuratūros reformą ir galutinai paskirti Teisėjų tarybą.
- Užtikrinti tvarų kovos su korupcija teisės aktų įgyvendinimą.
- Užtikrinti, kad valstybės tarnautojų įdarbinimas ir galimybės siekti karjeros nepriklausytų nuo politinės įtakos, toliau plėtoti nuopelnais paremtą karjeros sistemą ir iki galo įgyvendinti Valstybės tarnybos įstatymą.

- Mažinti kliūtis darbo vietų kūrimui ir spręsti visų pirma jaunimo ir ilgalaikio nedarbo problemą.
- Gerinti bendrą verslo aplinką toliau stiprinant teisinę valstybę, stiprinant reguliavimo ir priežiūros institucijų nepriklausomumą, spartinant teises procedūras ir tęsiant nuosavybės teisių registravimą.

Politiniai kriterijai

Demokratija ir teisinė valstybė

- Tęsti Ochrida pagrindų susitarimo įgyvendinimą, siekiant, *inter alia*, skatinti etninio pasitikėjimo stiprinimą.

Parlamentas ir rinkimai

- Užtikrinti, kad ateityje visi rinkimai vyktų laikantis rinkimų kodekso.
- Skubiai priimti sprendimus bet kokių rinkimų pažeidimų atveju ir skatinti skirti baudas, kuriomis būtų atgrasoma nuo tokių pažeidimų.
- Stiprinti parlamento gebėjimus, visų pirma padidinant jo išteklius.

Valdymas

- Stiprinti vietos administracijos skaidrumą ir atskaitomybę. Visų pirma stiprinti vidaus kontrolę ir auditą.
- Užtikrinti tinkamą savivaldybių mokesčių surinkimą visoje šalyje.
- Plėtoti savivaldybių gebėjimą valdyti valstybei priklausančią žemę.
- Užtikrinti, kad savivaldybėse dirbtų pakankamai tinkamos kompetencijos darbuotojų.

Viešasis administravimas

- Įvesti nuopelnais paremtą karjeros sistemą siekiant sukurti atskaitingą, veiksmingą bei profesionalią centrinio ir vietos lygio viešąją administraciją.
- Užtikrinti veiksmingą valstybės tarnautojų etikos kodekso nuostatų įgyvendinimą.
- Stiprinti administracinius gebėjimus, visų pirma plėtojant strateginio planavimo bei politikos formavimo gebėjimus ir gerinant mokymą, ir parengti bendrą valstybės tarnautojų mokymo strategiją.
- Veiksmingai įgyvendinti priemones, priimtas siekiant užtikrinti administravimo, visų pirma sprendimų priėmimo proceso, skaidrumą, ir toliau skatinti aktyvų pilietinės visuomenės dalyvavimą.
- Toliau įgyvendinti teisėsaugos institucijų reformą.
- Užtikrinti tinkamus administracinius gebėjimus veiksmingai programuoti ir valdyti IPA lėšas.

Teismų sistema

- Toliau plėtoti pradinį bei tęstinį mokymą teisėjų ir prokurorų mokymo įstaigoje.
- Užbaigti kurti naujas teismo struktūras ir skirti tinkamus išteklius siekiant užtikrinti visapusišką jų veikimą ir padidinti jų veiksmingumą.
- Užtikrinti tinkamą ir visišką teismo sprendimų vykdymą.

Kovos su korupcija politika

- Užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į Valstybinės kovos su korupcija komisijos ir Valstybinės audito tarnybos rekomendacijas.
- Visiškai įgyvendinti Valstybių grupės prieš korupciją (GRECO) pateiktas rekomendacijas.
- Sustiprinti administracinius gebėjimus, kurių reikia, kad būtų įgyvendinamos patvirtintos taisyklės dėl politinių partijų ir rinkimų kampanijų finansavimo. Nustatyti veiksmingas sankcijas už pažeidimus.
- Imtis veiksmų pagal atliktą tam tikriems valstybės tarnautojams suteiktų teisių peržiūrą.
- Užtikrinti visišką įstatymo dėl galimybės visuomenei gauti informaciją įgyvendinimą.
- Toliau stiprinti institucijų bendradarbiavimą.

Žmogaus teisės ir mažumų apsauga

- Visiškai laikytis Europos žmogaus teisių konvencijos, Kankinimų prevencijos komiteto rekomendacijų ir Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos.
- Teisėsaugos institucijose, teismų sistemoje ir kalinimo įstaigų administracijoje iki galo taikyti taisykles, susijusias su etikos normomis, vidaus kontrole, profesiniais standartais ir žmogaus teisėmis, įskaitant reguliarius mokymus.
- Suteikti pakankamų išteklių kalinimo įstaigų sąlygoms pagerinti.
- Sukurti veiksmingus mechanizmus valstybinių ir nevalstybinių institucijų vykdomai asmenų ar jų grupių visų formų diskriminacijai nustatyti, už ją persekioti ir bausti.
- Toliau stiprinti moterų ir vaikų teisių apsaugą.
- Patobulinti ir įgyvendinti teisingo daugumai nepriklausančių bendruomenių atstovavimo strategiją, visų pirma suteikiant reikiamus išteklius ir nustatant veiksmingas sankcijas už nesugebėjimą pasiekti tikslus.
- Skatinti mažumų grupių narių galimybes įgyti išsilavinimą, kreiptis į teismus ir naudotis socialinės gerovės sistema.

Regioniniai klausimai ir tarptautiniai įsipareigojimai

- Toliau visokeriopai bendradarbiauti su TBTBJ ir, atsižvelgiant į galimą bylų grąžinimą iš TBTBJ, laikytis visų būtinų tinkamą procesą užtikrinančių sąlygų.
- Toliau skatinti perėjimą nuo Stabilumo pakto prie labiau regioninės bendradarbiavimo sistemos ir veiksmingą Vidurio Europos laisvosios prekybos sutarties (CEFTA) įgyvendinimą.
- Užtikrinti gerus kaimyninius santykius, visų pirma aktyvinant pastangas konstruktyviai ieškoti suderinto ir abipusiai priimtino pavadinimo klausimo sprendimo su Graikija, vadovaujantis JT Saugumo Tarybos rezoliucijomis 817/93 bei 845/93, ir vengti veiksmų, kurie galėtų turėti tam neigiamos įtakos.
- Plėtoti bendradarbiavimą su kaimyninėmis šalimis, visų pirma tarpvalstybinio bendradarbiavimo, kovos su organizuotu nusikalstamumu, neteisėtos prekybos ir kontrabandos, teismo bendradarbiavimo, sienų valdymo, readmisijos ir aplinkos apsaugos srityse, ir užtikrinti veiksmingą veiksmų šiose srityse įgyvendinimą.

Ekonominiai kriterijai

- Vykdyti žemės bei nekilnojamojo turto registraciją ir stiprinti kadastrą siekiant padidinti teisinį tikrumą ūkio subjektams ir pagerinti rinkos ekonomikos mechanizmų funkcionavimą.
- Gerinti viešųjų paslaugų veiksmingumą, visų pirma teikiant papildomų lėšų mokymui ir esamos infrastruktūros atnaujinimui.

Gebėjimas prisiimti narystės įsipareigojimus*1 skyrius. Laisvas prekių judėjimas*

- Priimti ir įgyvendinti horizontaliojo poveikio pagrindinius teisės aktus, kurie sudarytų sąlygas užbaigti reikiamą infrastruktūrą, ir užtikrinti skirtingų funkcijų (reglamentavimo, standartizacijos, akreditacijos, metrologijos, atitikties vertinimo ir rinkos priežiūros) darbo uždavinių atskyrimą vykdant atitikties vertinimo procedūras.
- Parengti išsamią strategiją su atitinkamoms horizontaliosioms organizacijoms (standartizacijos, akreditacijos, metrologijos ir rinkos priežiūros) taikomos *acquis* įgyvendinimo gairėmis, numatant terminus ir nustatant aiškiai atsakomybę už teisinių priemonių įdiegimą bei veiksmingą vykdymą ir administracinių gebėjimų stiprinimą skirtinguose sektoriuose.
- Parengti veiksmų planą dėl EB sutarties 28–30 straipsnių laikymosi su gairėmis dėl nacionalinės teisės aktų ir administracinių procedūrų vidaus patikros, tarpusavio pripažinimo sąlygų įtraukimo ir būtinų tolesnių pakeitimų.
- Paspirtinti Europos standartų priėmimą ir suaktyvinti pastangas tapti visateise Europos standartizacijos organizacijų nare.

3 skyrius. Įsisteigimo teisė ir laisvė teikti paslaugas

- Pašalinti likusias kliūtis, trukdančias ES fiziniais ar juridiniais asmenimis įsisteigti ir teikti paslaugas kitose valstybėse.
- Teisės aktuose numatyti paslaugų teikimo per nuolatinę buveinę ir laikino paslaugų teikimo atskyrimą.

4 skyrius. Laisvas kapitalo judėjimas

- Toliau stiprinti kovos su pinigų plovimu sistemą, visų pirma geriau informuojant pranešimus teikiančias institucijas ir pasiekti, jog atitinkamos institucijos užtikrintų griežtą teisės aktų vykdymą. Stiprinti institucijų gebėjimus ir užtikrinti jų tarpusavio keitimąsi žvalgybos informacija.
- Daryti pažangą šalinant likusius apribojimus kapitalo judėjimui.

5 skyrius. Viešieji pirkimai

- Sustiprinti Skundų komitetą siekiant sukurti veiksmingą teisminių priemonių sistemą.

6 skyrius. Bendrovių teisė

- Sukurti veiksmingas ir nepriklausomas teisės aktuose numatytų auditorių ir audito įmonių kokybės užtikrinimo ir viešosios priežiūros sistemas. Stiprinti atitinkamus administracinius gebėjimus.

7 skyrius. Intelektinės nuosavybės teisė

- Parengti nacionalinę strategiją ir veiksmų planą gebėjimams, kurie būtini siekiant visose šio skyriaus taikymo srityse įgyvendinti *acquis* ir užtikrinti jos vykdymą, ypatingą dėmesį skiriant poreikiui teikti specializuotą mokymą teisės saugos institucijoms, teisėjams, prokurorams ir muitinės pareigūnams.
- Parengti visuomenės informavimo kampanijas ir gerinti teisės saugos institucijų ir visų susijusių suinteresuotų subjektų bendradarbiavimą.

8 skyrius. Konkurencijos politika

- Užtikrinti griežtą antimonopolitinių teisės aktų vykdymą, daugiausia dėmesio skiriant rimčiausiems konkurencijos teisės pažeidimams.
- Sukurti veiksmingą *ex-ante* valstybės pagalbos kontrolę.
- Stiprinti Konkurencijos apsaugos komisijos administracinius gebėjimus ir jai skirti reikiamą biudžetą bei pakankamai darbuotojų.
- Užtikrinti, kad konkurencijos teisė būtų taikoma visiškai skaidriai ir be diskriminacijos.

9 skyrius. Finansinės paslaugos

- Stiprinti finansų sektoriaus, visų pirma draudimo sektoriaus ir vertybinių popierių rinkos, teisės aktus ir priežiūros sistemą, įskaitant vykdymą.
- Užtikrinti, kad pradėtų veikti nepriklausoma draudimo sektoriaus priežiūros institucija ir joje būtų įdarbinta pakankamai darbuotojų.

10 skyrius. Informacinė visuomenė ir žiniasklaida

- Nutraukti Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo nuostatų pažeidinėjimą imantis visų priemonių, būtinų įsipareigojimui liberalizuoti elektroninių ryšių sektorių įvykdyti, įskaitant visų reikiamų antrinės teisės aktų priėmimą ir tolesnį reguliavimo institucijų stiprinimą.
- Užtikrinti konkurencijos apsaugos priemonių taikymą didelę rinkos dalį užimantiems operatoriams.
- Stiprinti elektroninių ryšių ir žiniasklaidos reguliavimo įstaigų nepriklausomumą ir administracinius gebėjimus.
- Užtikrinti stabilų ir tvarų viešosios transliavimo tarnybos ir Transliavimo tarybos finansavimą.

11 skyrius. Žemės ūkis ir kaimo plėtra

- Paspirtinti žemės ūkio paskirties žemės registravimą nekilnojamojo turto kadastre.
- Užtikrinti teisingų ir patikimų žemės ūkio duomenų rinkimą ir tvarkymą.
- Tęsti pasirengimą įsteigti veiksmingai veikiančias ir finansiškai patikimas žemės ūkio sektoriaus lėšų valdymo ir kontrolės mokėjimo agentūras, veikiančias pagal ES reikalavimus ir tarptautinius audito standartus.

12 skyrius. Maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos politika

- Toliau derinti teisės aktus su veterinarijos ir fitosanitarijos *acquis*, sutelkiant dėmesį į *acquis* atitinkančius pagrindinius teisės aktus.
- Toliau stiprinti veterinarijos tarnybos gebėjimus centriniu ir vietos lygiu, siekiant įdiegti ES taisykles atitinkančią kontrolės, visų pirma importo kontrolės, sistemą.
- Užtikrinti galvijų identifikavimo ir jų judėjimo registravimo sistemos veikimą ir pradėti naudoti kiaulių, avių ir ožkų identifikavimo sistemą.
- Toliau derinti gyvūnų ligų ir gyvūnų sveikatos kontrolės sistemas su ES teisės aktų ir institucijų reikalavimais, taip pat su nenumatytų situacijų veiksmų planais dėl ligų, apie kurias būtina pranešti.
- Įvertinti, kaip žemės ūkio ir maisto produktų perdirbimo įmonės laikosi ES reikalavimų – tai bus šių įmonių būsimą modernizavimo plano pagrindas.

14 skyrius. Transporto politika

- Toliau įgyvendinti Susitarimo memorandumą dėl Pietryčių Europos pagrindinio regioninio transporto tinklo plėtos ir stiprinti bendradarbiavimą su Pietryčių Europos transporto observatorija.
- Toliau derinti teisės aktus su kelių transporto *acquis*, visų pirma dėl pavojingų krovinių gabenimo, galimybės patekti į rinką, socialinių sąlygų, skaitmeninio tachografo įdiegimo ir kelių saugumo didinimo.
- Geležinkelio sektoriuje įsteigti nuo infrastruktūros valdytojo ir geležinkelio įmonių nepriklausomą reguliavimo įstaigą, įsteigti už saugos sertifikatų išdavimą atsakingą saugos instituciją ir derinti teisės aktus su ES taisyklėmis dėl pavojingų krovinių gabenimo geležinkeliu. Užtikrinti finansinį stabilumą kompensuojant už keleivinio transporto viešųjų paslaugų teikimo įsipareigojimus ir sumažinant skolas.
- Įgyvendinti įsipareigojimus, priimtus pagal Europos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo pirmąjį pereinamąjį etapą, įskaitant atitinkamų aviacijos teisės aktų įgyvendinimą.

- Stiprinti civilinės aviacijos institucijos administracinius gebėjimus.

15 skyrius. Energetika

- Toliau derinti su *acquis* vidaus teisės aktus dėl elektros energijos ir dujų rinkų, energijos efektyvumo ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių siekiant laipsniškai atverti energijos rinką konkurencijai.
- Toliau stiprinti Energetikos reguliavimo komisijos nepriklausomumą.
- Vykdyti įsipareigojimus, prisiimtus pagal Energijos bendrijos sutartį dėl visiško vidaus dujų bei elektros energijos rinkų *acquis* įgyvendinimo ir dėl tarpvalstybinės prekybos elektros energija.
- Didinti administracinius gebėjimus visuose energetikos sektoriuose, įskaitant Energetikos agentūrą, energijos efektyvumo ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityse.
- Pastatyti tinkamą radioaktyviųjų medžiagų saugyklą.
- Užtikrinti Radiacinės saugos direktorato nepriklausomumą ir tinkamą veikimą.

16 skyrius. Mokesčiai

- Didinti administracinius gebėjimus įgyvendinti mokesčių teisės aktus ir kovoti su mokesčių slėpimu.
- Skubiai imtis struktūrinių priemonių kontrolės politikai reformuoti ir kontrolės pajėgumams didinti.
- Parengti audito strategiją ir tinkamas IT sistemas.
- Tvirtai laikytis įmonių apmokestinimo elgesio kodekso principų ir užtikrinti, kad naujos mokesčių priemonės juos atitiktų.

18 skyrius. Statistika

- Stiprinti Valstybės statistikos tarnybos gebėjimus, kad būtų laiku atliktas kitas gyventojų surašymas ir nuolat tobulinamos nacionalinės sąskaitos bei rengiami jų pagrindiniai statistiniai duomenys. Konkrečiai šalinti tebesančias spragas, susijusias su žemės ūkio sektoriaus ir verslo statistinių duomenų rinkimu ir tvarkymu pagal ES standartus bei metodiką ir padidinti Eurostatui teikiamų statistinių duomenų apimtį.
- Baigti kurti statistinį verslo įmonių registrą ir ūkių registrą, įskaitant procedūras, užtikrinančias, kad registruose būtų pateikiama naujausia informacija.

19 skyrius. Užimtumo ir socialinė politika

- Tęsti *acquis* perkėlimą į nacionalinę teisę ir stiprinti susijusias administracines ir teisėsaugos struktūras, įskaitant Darbo inspekciją.
- Užtikrinti administracinius gebėjimus įgyvendinti socialinės įtraukties ir socialinės apsaugos politiką.
- Užtikrinti funkcionalų atstovaujамąjį socialinį dialogą.
- Toliau dėti pastangas pagerinti žmonių su negalia padėtį.

20 skyrius. Įmonių ir pramonės politika

- Nustatyti ir įgyvendinti augimą bei inovacijas skatinančią pramonės strategiją.
- Pradėti reguliariai vertinti naujų reglamentų poveikį įmonėms.
- Stiprinti MVĮ padalinio ir MVĮ agentūros išteklius ir užtikrinti MVĮ strategijos bei veiksmų plano ir Europos mažųjų įmonių chartijos įgyvendinimą.
- Tęsti darbą siekiant supaprastinti reglamentavimą, panaikinti nereikalingus teisės aktus ir mažinti biurokratinės kliūtis verslui; pradėti teisės aktų poveikio vertinimą.

22 skyrius. Regioninė politika ir struktūrinių priemonių derinimas

- Sustiprinti institucinių struktūrų kūrimą ir stiprinti administracinius gebėjimus programavimo, projektų rengimo, stebėsenos, vertinimo ir finansinio valdymo bei kontrolės srityse, visų pirma atitinkamų ministerijų lygiu, įgyvendinti ES pasirengimo narystei programas rengiantis įgyvendinti Bendrijos sanglaudos politiką.
- Baigti rengti nacionalinę regioninės plėtros strategiją.

23 skyrius. Teismų sistema ir pagrindinės teisės

- Įgyvendinti nacionalinį asmens duomenų apsaugos įstatymą. Pasirašyti ir ratifikuoti Europos Tarybos konvencijos dėl asmens apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu papildomą protokolą dėl priežiūros institucijų ir valstybės sienas kertančių duomenų srautų.
- Dėl kitų prioritetų žiūrėti politinių kriterijų skyrių.

24 skyrius. Teisingumas, laisvė ir saugumas

- Toliau įgyvendinti integruoto sienų valdymo veiksmų planą, kurti pagrindines sienų valdymo duomenų bazes ir užtikrinti jų tarpusavio ryšį, modernizuoti dokumentų tikrinimo ir sienų priežiūros įrangą, užtikrinti aukštos kokybės kelionės ir asmens tapatybės dokumentų išdavimo reikalavimų veiksmingą įgyvendinimą ir sudaryti sąlygas tęstiniam darbuotojų mokymui.
- Numatyti tinkamą finansavimą ir mokymą policijos reformos įgyvendinimui, stiprinti tiek policijos įstaigų, tiek policijos ir kitų teisėsaugos institucijų veiklos koordinavimą bei bendradarbiavimą, stiprinti kriminalinės policijos ir prokurorų bendradarbiavimą.
- Kurti ir įgyvendinti išsamią policijos žmoniškųjų išteklių bei mokymo strategiją ir modernizuoti jos įrangą.
- Toliau aktyvinti kovą su organizuotu nusikalstamumu, visų pirma geriau naudojantis specialiomis tyrimų priemonėmis ir laiku išduodant bei vykdant tarptautinius arešto orderius (įskaitant už kompiuterinius nusikaltimus, ypač už vaikų pornografiją), sukurti integruotą žvalgybos sistemą, kurią valstybės tarnybos galėtų taikyti kovodamos su organizuotu nusikalstamumu, įskaitant prekybą žmonėmis, ginklais ir narkotikais.
- Stiprinti pastangas įgyvendinti nacionalinį kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planą ir gebėjimus tirti kompiuterinius nusikaltimus.
- Įgyvendinti EB ir Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos readmisijos susitarimą ir vesti derybas dėl readmisijos susitarimų su tranzitu vykstančių migrantų kilmės šalimis.
- Spartinti asmenų, kuriems reikalinga (tarptautinė) apsauga, teises užtikrinančių teisinių priemonių nustatymo procesą.
- Užtikrinti prieglobsčio įstatymo ir užsieniečių įstatymo suderinimą su atitinkamomis *acquis* nuostatomis.

25 skyrius. Mokslas ir moksliniai tyrimai

- Stiprinti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros gebėjimus, kad būtų užtikrintas sėkmingas dalyvavimas Bendrijos bendrosiose programose.
- Pradėti rengti ir taikyti integruotą mokslinių tyrimų politiką ir imtis veiksmų integruotis į Europos mokslinių tyrimų erdvę.

26 skyrius. Švietimas ir kultūra

- Baigti kurti teisinę bei administracinę sistemą Mokymosi visą gyvenimą ir Veiklaus jaunimo programoms valdyti ir stiprinti įgyvendinimo institucijas.

27 skyrius. Aplinka

- Tęsti nacionalinės teisės derinimą su *acquis*, visų pirma oro kokybės, atliekų tvarkymo ir vandens kokybės srityse, ir iš esmės pagerinti teisės aktų vykdymą ir aplinkos stebėseną.

- Stiprinti Aplinkos inspekciją ir kitas teisės aktų vykdymo užtikrinimo institucijas, užtikrinti griežtą teisės aktų vykdymą, taip pat užtikrinti, kad baudos ir kitos sankcijos būtų taikomos veiksmingai ir darytų atgrasomąjį poveikį.
- Stiprinti administracinius gebėjimus nacionaliniu bei vietos lygiu ir gerinti administracinių institucijų, sprendžiančių su aplinka susijusius klausimus, veiklos koordinavimą.
- Parengti strateginius planus, įskaitant finansines strategijas, ir parengti nacionalinę atliekų tvarkymo strategiją bei atliekų tvarkymo planą.
- Parengti investicijų į aplinkos apsaugą strategiją, paremtą su teisės derinimu susijusių sąnaudų vertinimu.
- Aplinkos apsaugos reikalavimus įtraukti į kitų sektorių politiką, visų pirma rengiant poveikio aplinkai vertinimus.
- Didinti investicijas į aplinkos apsaugos infrastruktūrą, ypač daug dėmesio skiriant nuotekų surinkimui ir valymui, geriamo vandens tiekimui, kovai su oro tarša ir atliekų tvarkymui.

29 skyrius. Muitų sąjunga

- Didinti administracinius gebėjimus įgyvendinti muitinės teisės aktus ir kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu.
- Toliau derinti teisės aktus ir procedūras su *acquis*, visų pirma tranzito ir tarifinių kvotų paskirstymo srityse.
- Suderinti su *acquis* Technologinio ir pramonės vystymosi zonų įstatymą.

31 skyrius. Užsienio, saugumo ir gynybos politika

- Įgyvendinti teisės aktus, užtikrinančius bendros pozicijos tarptautinių ribojamųjų priemonių srityje laikymąsi.

32 skyrius. Finansų kontrolė

- Peržiūrėti Viešosios vidaus finansų kontrolės (VVFK) politikos dokumentą ir pateikti pasiūlymus dėl VVFK ir vidaus auditą reglamentuojančių teisės aktų siekiant, kad VVFK politika ir galiojantys teisės aktai būtų išsamūs bei nuoseklūs, ir atnaujinti su VVFK susijusių vidutinės trukmės prioritetų įgyvendinimo veiksmų planą.
- Baigti kurti vidaus audito skyrius centrinėse valstybės institucijose; tam tikrais atvejais sukurti atitinkamus skyrius savivaldybėse ir užtikrinti, jog būtų įdarbinta pakankamai darbuotojų, būtų numatyti tinkami mokymo kursai ir suteikta reikiama įranga.
- Kurti veiksmingas valdymo, stebėsenos, kontrolės ir audito sistemas, reikalingas decentralizuotam programų pagal ES pasirengimo narystei priemonės įgyvendinimui.

3.2. VIDUTINĖS TRUKMĖS PRIORITETAİ

Politiniai kriterijai

Demokratija ir teisinė valstybė

Valdymas

- Užbaigti decentralizacijos procesą.

Viešasis administravimas

- Toliau plėtoti administracijos gebėjimus įgyvendinti Stabilizacijos ir asociacijos susitarimą.

Kovos su korupcija politika

- Iki galo įgyvendinti kovos su korupcija strategiją.
- Remiantis tarptautiniais standartais užtikrinti nuostatų, susijusių su interesų konfliktų prevencija, vykdymą.

Žmogaus teisės ir mažumų apsauga

- Toliau skatinti pagarbą žmogaus teisėms teisėsaugos institucijose, sulaikymo centruose ir kalėjimuose.
- Toliau įgyvendinti tinkamo atstovavimo daugumai nepriklausančioms bendruomenėms strategiją.

Regioniniai klausimai ir tarptautiniai įsipareigojimai

- Skatinti regioninį dialogą, stabilumą, gerus kaimyninius santykius ir bendradarbiavimą.

Ekonominiai kriterijai

- Suaktyvinti pastangas apsaugoti elektros energijos rinkos tvarumą, atsižvelgiant į šalies įsipareigojimus dėl liberalizavimo, pašalinant esamus iškraipymus, kurie kyla dėl nustatytų sąnaudų nepadengiančių kainų, ir stiprinant reguliavimo institucijas bei fizinę infrastruktūrą.
- Pagerinti viešųjų išlaidų kokybę stiprinant viešojo sektoriaus vidutinės trukmės planavimo gebėjimus ir gerinant biudžeto vykdymą. Toliau gerinti švietimo kokybę skiriant tolesnį finansavimą infrastruktūros kūrimui ir personalui, siekiant nuodugnaus pastarojo meto švietimo sektoriaus reformų įgyvendinimo.
- Toliau gerinti darbo rinkos veikimą ir mažinti nedarbą, visų pirma imantis papildomų priemonių jaunimo bei ilgalaikio nedarbo problemai spręsti ir modernizuojant socialinės apsaugos bei švietimo sistemas.
- Toliau dėti pastangas, kad neoficialus sektorius būtų integruotas į oficialią ekonomiką.
- Modernizuoti šalies, visų pirma energetikos ir transporto, infrastruktūrą siekiant sustiprinti bendrą ūkio konkurencingumą.

Gebėjimas priimti narystės įsipareigojimus***1 skyrius. Laisvas prekių judėjimas***

- Remiantis *acquis* kurti rinkos priežiūros struktūrą.

3 skyrius. Įsisteigimo teisė ir laisvė teikti paslaugas

- Teisės aktus dėl profesinių kvalifikacijų tarpusavio pripažinimo, įskaitant nuostatas dėl mokymo, derinti su ES *acquis* ir toliau kurti reikalingas administracines struktūras.
- Derinti teisės aktus su pašto paslaugų *acquis*, ir įsteigti nepriklausomą nacionalinę reguliavimo instituciją.

5 skyrius. Viešieji pirkimai

- Sukurti gerai veikiančias viešųjų pirkimų struktūras, užtikrinančias, kad viešųjų pirkimų procedūros būtų vykdomos tvirtai laikantis EB standartų. Sukurti e. pirkimų sistemą.

7 skyrius. Intelektinės nuosavybės teisė

- Sukurti gebėjimus, būtinus *acquis* visose šio skyriaus taikymo srityse įgyvendinti ir jos vykdymui užtikrinti; užtikrinti deramą piratavimo ir padirbinėjimo nusikaltimų tyrimą, persekiojimą baudžiamąja tvarka ir teisminių nagrinėjimą.

8 skyrius. Konkurencijos politika

- Toliau derinti teisės aktus su ES antimonopoline ir valstybės pagalbos *acquis*.
- Toliau gerinti antimonopolinių teisės aktų ir valstybės pagalbos kontrolės srities teisės aktų vykdymą.
- Didinti vyriausybinių institucijų, verslo subjektų ir plačiosios visuomenės informuotumą.

9 skyrius. Finansinės paslaugos

- Užtikrinti griežtą teisės aktų, skirtų spręsti vairavimo neturint draudimo problemą, vykdymą.
- Toliau derinti teisės aktus su ES teisės aktais finansinių paslaugų srityje.

11 skyrius. Žemės ūkis ir kaimo plėtra

- Padidinti žemės ūkio administracijos gebėjimus ir baigti pasirengimą įgyvendinti bei praktiškai taikyti bendros žemės ūkio politikos, visų pirma integruotos administravimo ir kontrolės sistemos (IACS), valdymo mechanizmus ir užtikrinti žemės sklypų identifikavimo sistemos (LPIS) veikimą.

12 skyrius. Maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos politika

- Toliau derinti teisės aktus su *acquis* dėl užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų ir gyvūninės kilmės subproduktų, įgyvendinti bei kontroliuoti jų vykdymą ir įdiegti būtiną rinkimo bei tvarkymo sistemą.
- Įsteigti augalų sveikatos tarnybą, kurioje būtų įdarbinta pakankamai darbuotojų. Toliau derinti fitosanitarijos teisės aktus su *acquis*.
- Priimti žemės ūkio ir maisto produktų perdirbimo įmonių modernizavimo planą ir pradėti jį įgyvendinti.
- Stiprinti laboratorinius gebėjimus maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos srityse.

14 skyrius. Transporto politika

- Tęsti darbą siekiant visiškai teisės aktų suderinimo su *acquis* kelių transporto srityje (įskaitant dėl skaitmeninio tachografo įdiegimo), toliau derinti teisės aktus su geležinkelių *acquis* (pirmasis ir antrasis geležinkelių paketai ir sąveika), visiškai suderinti aviacijos teisės aktus ir užtikrinti veiksmingą susijusių teisės aktų vykdymą.
- Įgyvendinti įsipareigojimus, prisiimtus pagal Europos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo antrąjį pereinamąjį etapą.

15 skyrius. Energetika

- Toliau dėti pastangas siekiant užtikrinti pakankamą elektros energijos tiekimą ir rengti bei įgyvendinti energetikos politiką, atitinkančią įsipareigojimus pagal Energijos bendrijos sutartį.

17 skyrius. Ekonominė ir pinigų politika

- Suderinti teisinę sistemą, kad būtų užtikrintas visiškas centrinio banko nepriklausomumas.

18 skyrius. Statistika

- Toliau plėtoti visas statistikos sritis, visiškai suderinti pagrindinius statistinių duomenų rengimo aspektus (dėl dažnumo, apimtys, klasifikacijos, laiko ir kokybės) ir įdiegti bendrą statistinių duomenų valdymo ir rengimo sistemą.
- Sukurti gerai koordinuotą nacionalinę statistikos sistemą.

19 skyrius. Užimtumo ir socialinė politika

- Sukurti socialinį dialogą užtikrinantį nuolatinį mechanizmą.
- Plėtoti ilgalaikę socialinės įtraukties politiką ir didinti pažeidžiamų grupių patekimo į darbo rinką galimybes.
- Toliau tobulinti socialinės apsaugos politiką.
- Sukurti mechanizmus žmonių su negalia padėčiai stebėti.

20 skyrius. Įmonių ir pramonės politika

- Toliau kurti MVĮ paramos mechanizmus ir gerinti MVĮ galimybes naudotis finansinėmis paslaugomis. Nustatyti ir įgyvendinti augimą bei inovacijas skatinančią pramonės strategiją.
- Remiantis sėkmingai įvykdytais pagalbos teikėjų remiamais bandomaisiais projektais baigti rengti ir įgyvendinti strategiją dėl verslumo ugdymo įtraukimo į švietimo sistemą.

22 skyrius. Regioninė politika ir struktūrinių priemonių derinimas

- Stiprinti administracinius gebėjimus centriniu lygiu ir juos plėtoti regioniniu bei vietos lygiais. Užtikrinti aiškų atsakomybės sričių paskirstymą ir stiprinti paskirtų įgyvendinimo institucijų bei struktūrų, įskaitant vietos valdžios institucijas, veiklos derinimo gebėjimus.

24 skyrius. Teisingumas, laisvė ir saugumas

- Užtikrinti teisės aktų suderinimą su atitinkama prieglobsčio ir imigracijos *acquis*.

25 skyrius. Mokslas ir moksliniai tyrimai

- Taikyti integruotą mokslinių tyrimų politiką.

26 skyrius. Švietimas ir kultūra

- Toliau dėti pastangas gerinti švietimo sistemos, įskaitant pradinį ugdymą, kokybę ir kurti šiuolaikišką profesinio švietimo bei mokymo sistemą ir aukštojo mokslo sektorių, susietus su darbo rinka ir ekonominiais poreikiais, taip pat skatinti regioninį bendradarbiavimą aukštojo mokslo srityje.

27 skyrius. Aplinka

- Tęsti aplinkos apsaugos reikalavimų integravimą į kitų sektorių politiką, visų pirma rengiant poveikio aplinkai vertinimus.
- Toliau didinti investicijas į aplinkos apsaugos infrastruktūrą, ypač daug dėmesio skiriant nuotekų surinkimui ir valymui, geriamo vandens tiekimui, oro taršos ir atliekų tvarkymo klausimams.

28 skyrius. Vartotojų ir sveikatos apsauga

- Užbaigti teisės aktų derinimą su ES *acquis* vartotojų apsaugos srityje ir stiprinti administracinius gebėjimus, reikalingus veiksmingai rinkos priežiūrai.
- Tęsti teisės aktų derinimą su ES *acquis* visuomenės sveikatos politikos srityje, visų pirma tabako, kraujo, audinių ir ląstelių bei užkrečiamųjų ligų srityse. Stiprinti institucinius, administracinius ir finansinius gebėjimus visuomenės sveikatos srityje.
- Psichikos sveikatos srityje plėtoti bendruomenines tarnybas, kurios būtų alternatyva hospitalizavimui, ir užtikrinti, kad psichikos sveikatos priežiūrai būtų skiriama pakankamai lėšų.

31 skyrius. Užsienio, saugumo ir gynybos politika

- Užtikrinti, kad su JAV sudarytas susitarimas dėl žmonių perdavimo Tarptautiniam baudžiamajam teismui sąlygų atitiktų 2002 m. rugsėjo mėn. Europos Vadovų Tarybos priimtus ES pagrindinius principus.

32 skyrius. Finansų kontrolė

- Vadovaujant Finansų ministerijai toliau rengti ir įgyvendinti ES viešosios vidaus finansų kontrolės modelį (decentralizuotos valdymo atskaitomybės ir veikimo požiūriu nepriklausomo vidaus audito modelį); šiuo tikslu reikia toliau rengti suderintus teisės aktus ir užtikrinti tinkamus institucinius gebėjimus.
- Toliau stiprinti Valstybės audito tarnybos veiklos pajėgumus ir veiklos bei finansinį nepriklausomumą.
- Įgyvendinti procedūras ir plėtoti administracinius gebėjimus siekiant užtikrinti veiksmingą EB finansinių interesų apsaugą.

4. PROGRAMAVIMAS

Bendrijos parama Vakarų Balkanų šalims pagal stabilizacijos ir asociacijos procesą bus teikiama pagal galiojančias finansines priemones, visų pirma remiantis Reglamentu (EB) Nr. 1085/2006 (IPA), o iki 2007 m. priimtų programų atveju – Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2666/2000 (CARDS reglamentu) ⁽¹⁾. Teisinį pagrindą konkrečių programų įgyvendinimui teikia finansavimo susitarimai. Taigi šis sprendimas neturės finansinio poveikio. Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija gali gauti finansavimą pagal daugiašales ir horizontaliąsias programas.

5. SĄLYGOS

Parama Vakarų Balkanų šalims teikiama su sąlyga, kad bus toliau daroma pažanga įgyvendinant Kopenhagos kriterijus ir atitinkant Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo reikalavimus bei siekiant konkrečių šios Stojimo partnerystės prioritetų. Jeigu nebus laikomasi šių sąlygų, Taryba gali imtis atitinkamų priemonių pagal Reglamento (EB) Nr. 1085/2006 21 straipsnį, o programų iki 2007 m. atveju – pagal Reglamento (EB) Nr. 2666/2000 5 straipsnį. Parama taip pat priklauso nuo sąlygų, kurias Taryba apibrėžė 1997 m. balandžio 29 d. išvadose, visų pirma susijusių su paramos gavėjų įsipareigojimu vykdyti demokratines, ekonomines ir institucines reformas. Konkrečios sąlygos taip pat yra įtrauktos į atskiras metines programas. Priėmus finansavimo sprendimus, su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija bus pasirašytas finansavimo susitarimas.

6. STEBĖSENA

Stojimo partnerystės įgyvendinimas bus vertinamas taikant mechanizmus, nustatytus pagal stabilizacijos ir asociacijos procesą, visų pirma pagal Komisijos teikiamas metines ataskaitas.

⁽¹⁾ OL L 306, 2000 12 7, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2112/2005 (OL L 344, 2005 12 27, p. 23).